

Ustanovení, že oprávnění k přijímání vkladů na vkladní knížky nabude společenstvo, opoví-li to ve lhůtě stanovené v článku XLIV zákona z 21. IV. 1932 č. 54 Sb. z. a n., vztahuje se na společenstva, která podle stanov takového oprávnění neměla. Která takové oprávnění podle stanov měla, mohou toto oprávnění opovědět kdykoliv.

První stolice zamítla žádost společenstva, aby bylo ve firemním rejstříku poznačeno, že jest oprávněna přijímat vklady na vkladní knížky. Rekursní soud toto rozhodnutí potvrdil. Nejvyšší soud dovolacímu rekursu vyhověl.

Důvody: Dovolacímu rekursu, jenž napadá souhlasné usnesení soudů nižších stolic, pro nezákonnost, jak lze seznati z jeho vývodů [§ 46 odst. (2) zákona ze dne 19. června 1931, čís. 100 Sb. zák. a nař.] nelze upřít oprávnění.

Podle § 2 stanov stěžujícího si společenstva jest účelem společenstva mimo jiné, přijímat a zúčtovat peněžní vklady, a tedy podle § 41 těchto stanov děje se tak na vkladní knížky. Nutno tedy přisvědčiti názoru stěžovatelovu, že předmětem jeho podnikání bylo již před vyhlášením zákona 1932/54 přijímání vkladů na vkladní knížky, a nesejde na tom, že ustanovení § 41 stanov nebylo pojato do § 2 stanov. To se zajisté doporučovalo za účelem přehlednosti, ale nestalo-li se tak, nelze tvrditi, že se ustanovení § 41 stanov netýká předmětu podnikání.

Na stěžující si společenstvo se tudíž vůbec nevztahuje ustanovení článku XLIV řečeného zákona, a nelze proto mluvit o opoždění opovědi anebo změně stanov. Předmět podnikání měl býti již při původním zápisu společenstva do společenského rejstříku zapsán podle § 9 čís. 2 nařízení ze dne 14. května 1873 čís. 71 ř. z., a to v plném rozsahu, a nestalo-li se tak, nezbyvá než doplniti zápis v naznačeném směru.

Z tohoto hlediska není tudíž závady, aby nebylo vyhověno žádosti o doplnění zápisu ve společenském rejstříku a bylo proto rozhodnuto, jak se stalo.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 23. února 1933 R II 29/33. K. Jelínek.

Nárok vůči družstvu na vrácení sumy zadržené na úhradu bilanční ztráty při výplatě vypovězených členských podílů nezakládá důvod zvláštní výlučné příslušnosti soudu pro spory z poměru svazového po rozumu § 83 lit. b) j. n.

Okr. s. odmítl žalobu pro věcnou nepříslušnost, míně, že jde tu o nárok vyplývající z poměru svazového, kterýžto nárok je všem účastníkům žalovaného společenstva společný.

Rek. s. námitku věcné nepříslušnosti zamítl z důvodů právě opačných.

Nejv. s. dovolacímu rekursu nevyhověl, uváděje v odůvodnění: Podle údajů žalobních, jež při zkoumání příslušnosti jsou pro soud ve smyslu druhého odstavce § 41 jur. n. především rozhodující, domáhá se žalobce jako bývalý člen žalovaného družstva se 100 členskými podíly zaplacení 3000 Kč jako zbytku těchto podílů, které dne 6. června 1929 vypověděl, a žalované družstvo (společenstvo s r. o.) odpírá zbytek tento zaplatiti z toho důvodu, že si jej zadržuje na úhradu bilanční ztráty.

Skutkové okolnosti, o něž je žaloba opřena, se týkají jediné žalobce jakožto jedince a nejde o nároky, které všem účastníkům nebo určité skupině jejich jsou společné, aniž o řešení otázek, které by vyžadovaly v zájmu celého družstva nebo v zájmu jednotlivých účastníků — skupin — jednotného vyřešení, jak na myslí má předpis § 83 b) j. n.

Žalobce chce dosáhnouti žalobou splnění nároku příslušejícího mu podle stanov, pokud se týče podle §§ 77, 79 družst. zák., tedy plnění určitého, osobitého nároku, jenž nevyžaduje žádné jednotné úpravy ve vztahu na zbývajících členstvo družstva nebo některé jeho skupiny, což stejně platí o otázce, zda a jakou částkou žalobce ručí za ztráty v tomto případě, poněvadž i tato otázka je vyřešena stranami, pokud se týče družstevním zákonem.

Poněvadž nejsou tu předpoklady předpisu § 83 lit. b) j. n. a hodnota žalobního nároku nepřevyšuje 5000 Kč, je opodstatněna věcná příslušnost dovolaného okresního soudu a právem rekursní soud zamítl námitku věcné nepřislušnosti.

Neopodstatněný dovolací rekurs nemohl se potkati s úspěchem.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 28. prosince 1932 č. j. RI 1088/32. Dr. Jar. Koutník.

K platnosti rukojemské doložky na směnce stačí, že byla rukojmím vlastnoručně podepsána, nemusí jím býti i napsána.

Nejv. s. zrušil oba rozsudky nižších stolic a ve věci samé uvedl:

Právní názor nižších soudů, že jest podle § 62, odst. 2. směn. zák. potřebí k platnosti závazku směnečného rukojmí (avalisty), by rukojmí rukojemskou doložku vlastnoručně napsal a podepsal, a že, poněvadž se tak nestalo, dlužno směnečný platební rozkaz zrušiti ohledně všech žalovaných rukojmí, nelze sdíleti.

Nejv. s. vyslovil sice v rozhodnutí č. 10.029 sb. n. s. právní větu, že rukojemská doložka musí býti rukojmím nejen podepsána, nýbrž i vlastnoručně napsána, avšak podrobiv vzhledem k vývodům dovolání novému rozboru důvody uvedeného rozhodnutí, shledal, že nemůže setrvati při právním názoru dosavade hájeném.

Nejv. s. vychází při tom z těchto úvah: Podle vládního návrhu